

Національний
банк України

Огляд фінансового сектору

27 листопада 2025 року

Індекс фінансового стресу надалі волатильний

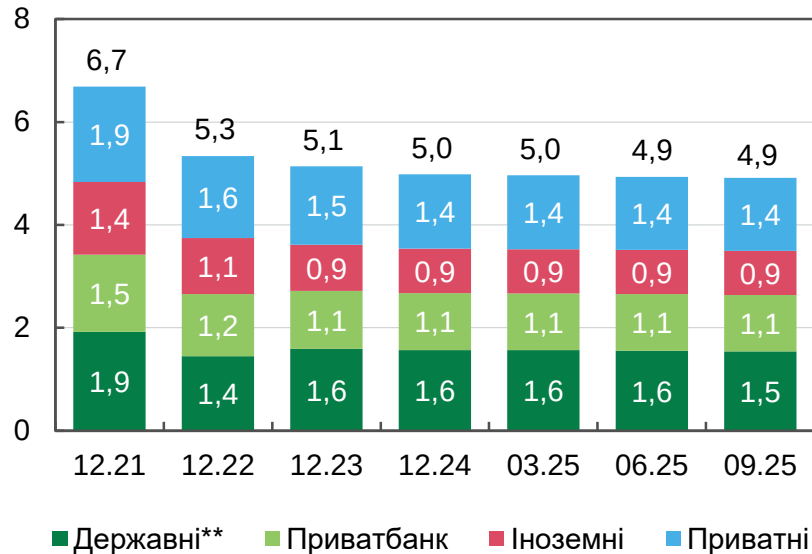

Джерело: НБУ.

- ІФС протягом II півріччя залишався волатильним, через тимчасові коливання депозитів домогосподарств та коефіцієнту покриття ліквідністю. Загалом рівень стресу залишається низьким.
- Валютний субіндекс поступово знижувався внаслідок зменшення валютних інтервенцій.
- Найнижчим субіндексом є корпоративний завдяки історично хорошему індексу українських акцій на Варшавській біржі.
- Банківський субіндекс залишається низьким.

Банки і далі оптимізовували мережу

Кількість структурних підрозділів банків*, тис. од.

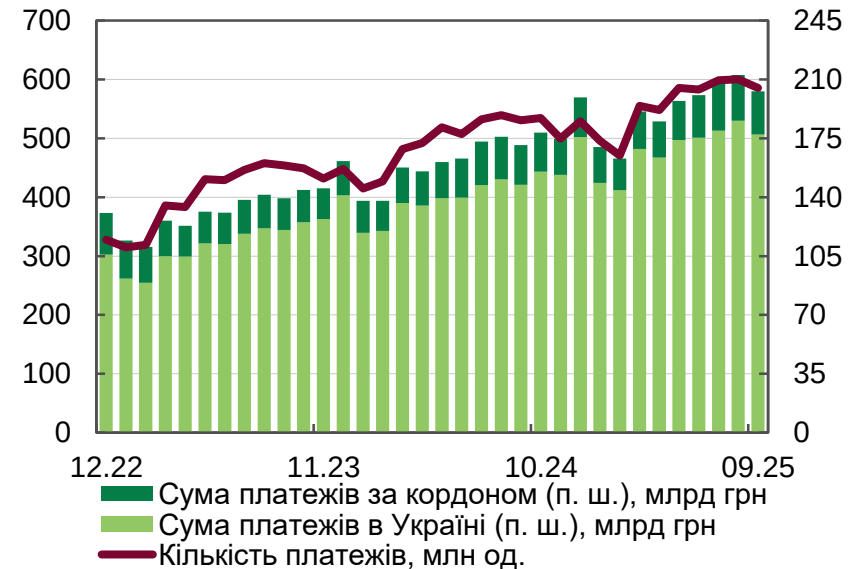

* Відокремлені структурні підрозділи й головні офіси.

** Тут і далі в презентації державні банки, крім Приватбанку, якщо не зазначено інше.

Джерело: НБУ.

Розрахунки картками* через POS-термінали

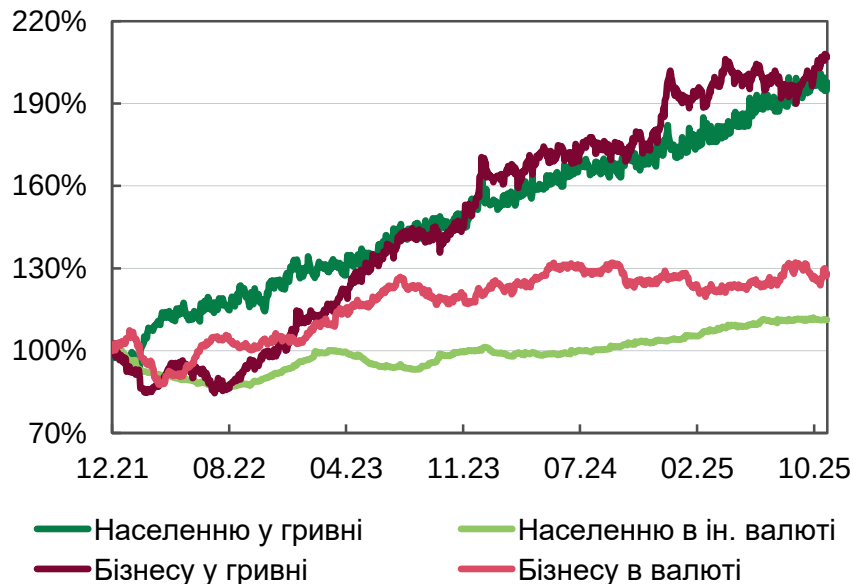
* Електронні платіжні засоби, що емітовані українськими фінансовими установами.

Джерело: НБУ.

- У III кварталі кількість структурних підрозділів банків скоротилася на 21 відділення. Зменшення кількості філій відбулося за всіма групами банків, крім іноземних.
- Триваліші перебої у постачанні електроенергії створюють додаткові виклики для підтримки мережі PowerBanking.
- Суми платежів картками в українській торговельній мережі (через POS-термінали) зростали темпом близько 20% р/р у III кварталі.

Приплив гривні від населення тривав, бізнесу – призупинився

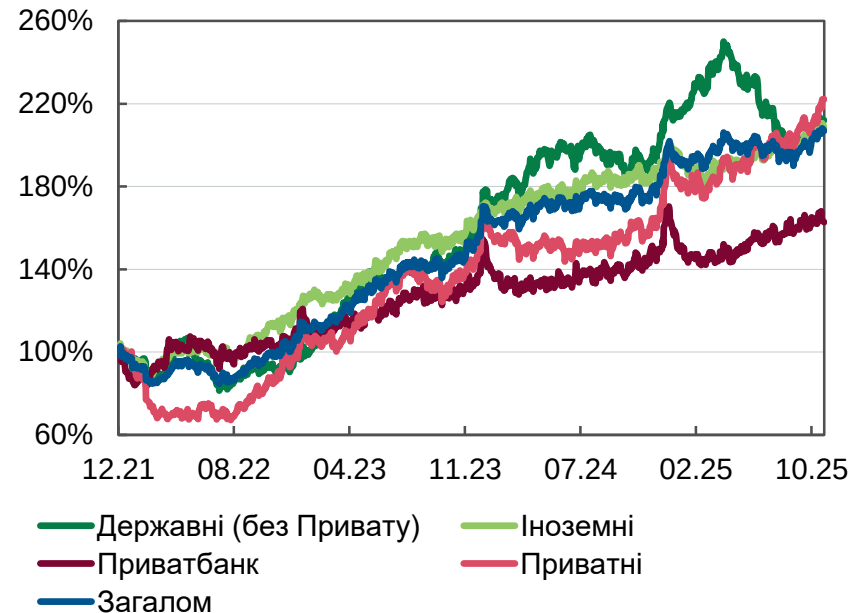
Кошти суб'єктів господарювання і фізичних осіб,
31.12.2021 = 100%

У банках, платоспроможних на 1 листопада 2025 року.

Джерело: щоденні дані, НБУ.

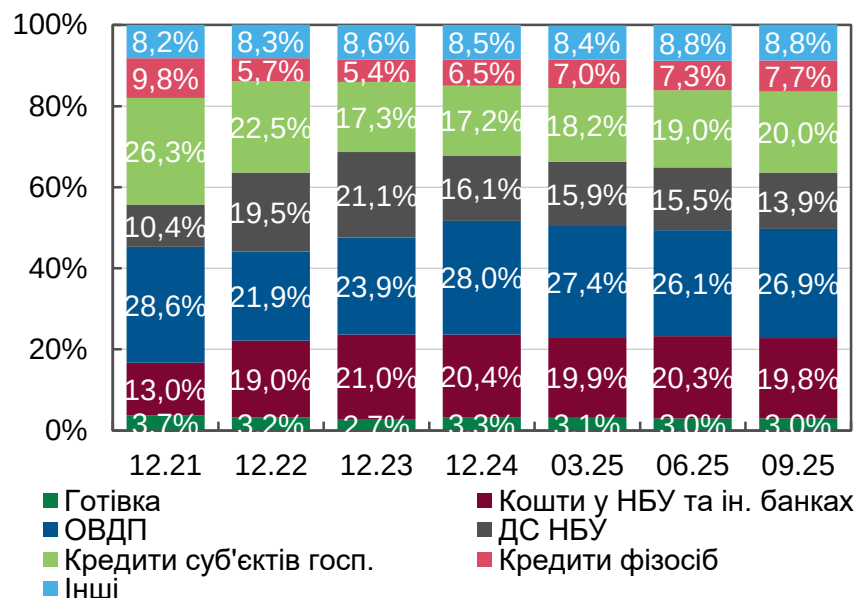
Кошти суб'єктів господарювання в гривні за
групами банків, 31.12.2021 = 100%

- Обсяги гривневих коштів фізосіб у банках надалі стійко зростають на близько 15% у рік.
- Зростання строкових депозитів фізосіб у гривні збереглося, хоча і нижчими темпами, ніж минулого кварталу, через сезонні фактори, частка строкових коштів незмінна – близько 34%.
- Гривневі кошти бізнесу знизилися на 0.6% за квартал передусім через значні витрати держкомпаній на закупівлю енергоносіїв та обладнання із рахунків у держбанках. Втім вже восени зростання коштів бізнесу відновилося, у річному вимірі становить понад 15%.
- У державних банках зростали обсяги вкладень бізнесу в іноземній валюті.

У структурі активів банків зростає роль кредитів та ОВДП

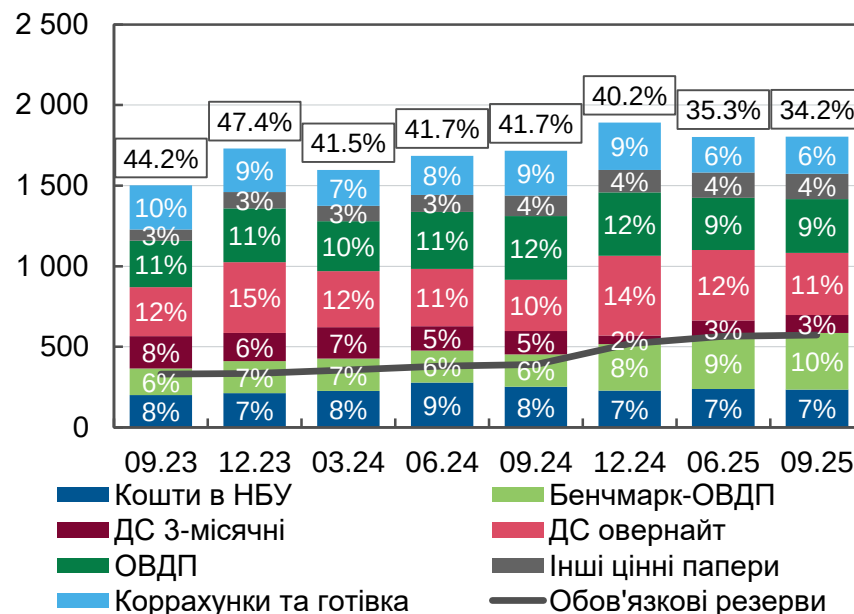
Структура чистих активів сектору за складовими

Скориговані на резерви за активними операціями банків. На кінець кварталу з урахуванням коригуючих проводок.

Джерело: НБУ.

Структура гривневої ліквідності за групами банків, млрд грн

У банках, платоспроможних на 1 липня 2025 року.

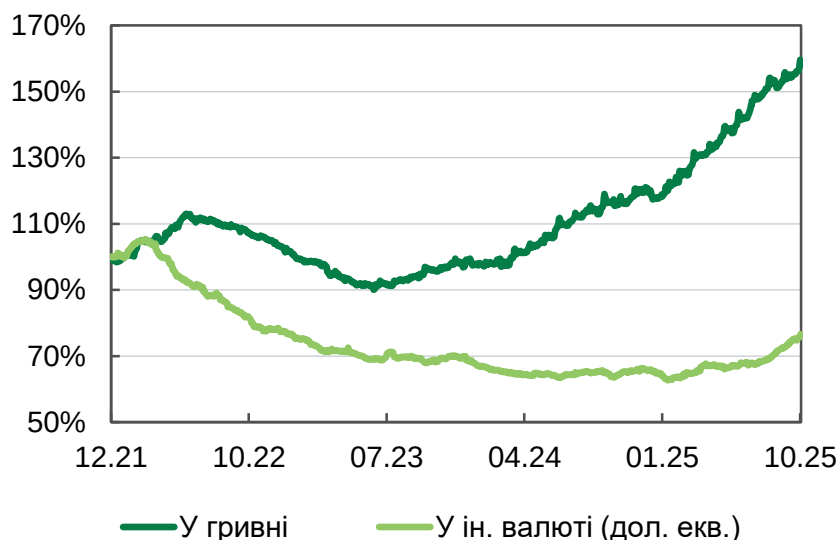
ДС – депозитні сертифікати.

Джерело: НБУ.

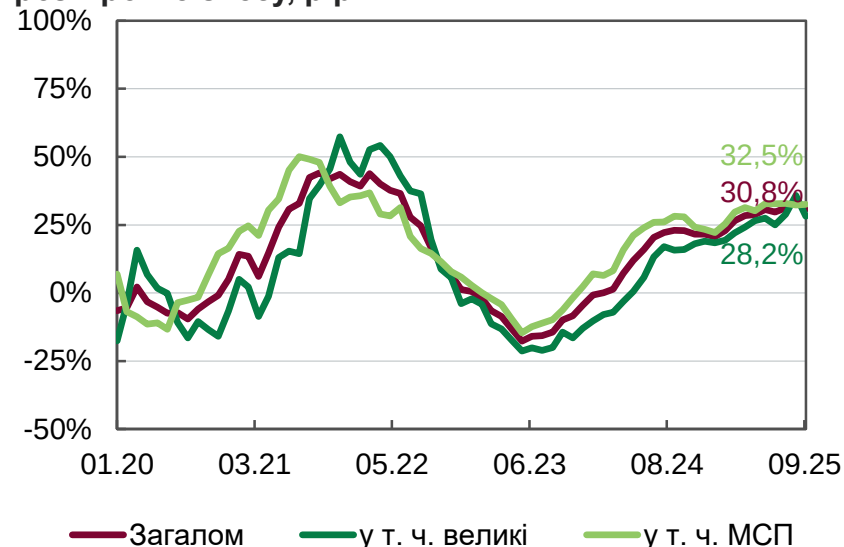
- Зростання чистих активів банків вже три квартали поспіль забезпечується переважно нарощуванням банками обсягу кредитного портфеля – приріст 26.5% у річному вимірі.
- Завдяки збільшенню пропозиції ОВДП на ринку, вперше з початку року зросли обсяги портфеля ОВДП, однак вдвічі повільніше за кредити.
- Натомість обсяг ДС НБУ за III квартал скоротився на 8% зокрема через перетікання ліквідності до бенчмарк ОВДП, за рік зростання 7%.
- Частка високоякісних ліквідних активів у балансах банків скоротилася з кінця 2024 року.

Високі темпи зростання гривневих бізнес кредитів зберігаються

Чисті кредити суб'єктам господарювання,
2021 = 100%

Чисті гривневі кредити суб'єктам господарювання за
розміром бізнесу, р/р

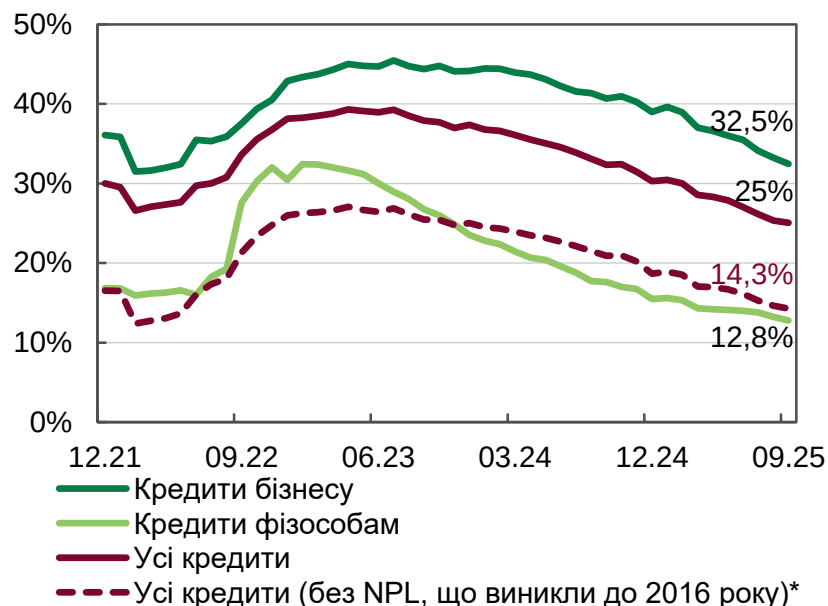
У банках, платоспроможних на 1 листопада 2025 року.

Джерело: НБУ.

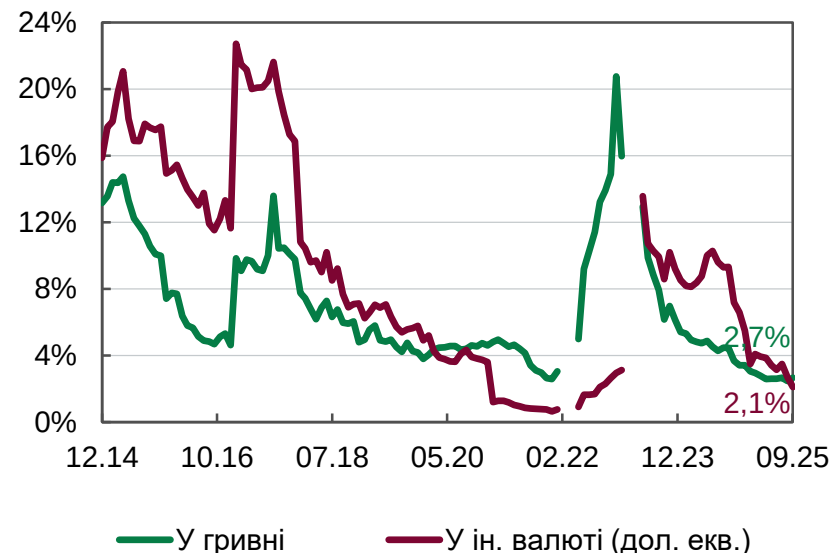
- Обсяги чистих гривневих кредитів бізнесу протягом III кварталу зростали високими темпами: майже 8% та понад 30% у річному вимірі.
- Банки відзначають стійкий і високий попит бізнесу на кредити, обстріли інфраструктури ускладнюють планування, однак зараз не мають впливу на якість портфеля.
- У III кварталі прискорилося зростання чистих валютних кредитів бізнесу – 8% за квартал і 12% за рік, приріст обумовлений новими кредитами окремим великим та середнім компаніям.
- Квартальний приріст чистих гривневих кредитів МСП дещо уповільнився, хоча частка цих позик все ще висока – 60.8%.

Скорочення частки непрацюючих кредитів (NPL) пожвавилось

Частка непрацюючих кредитів у портфелях банків

Частка дефолтів суб'єктів господарювання за 12 місяців

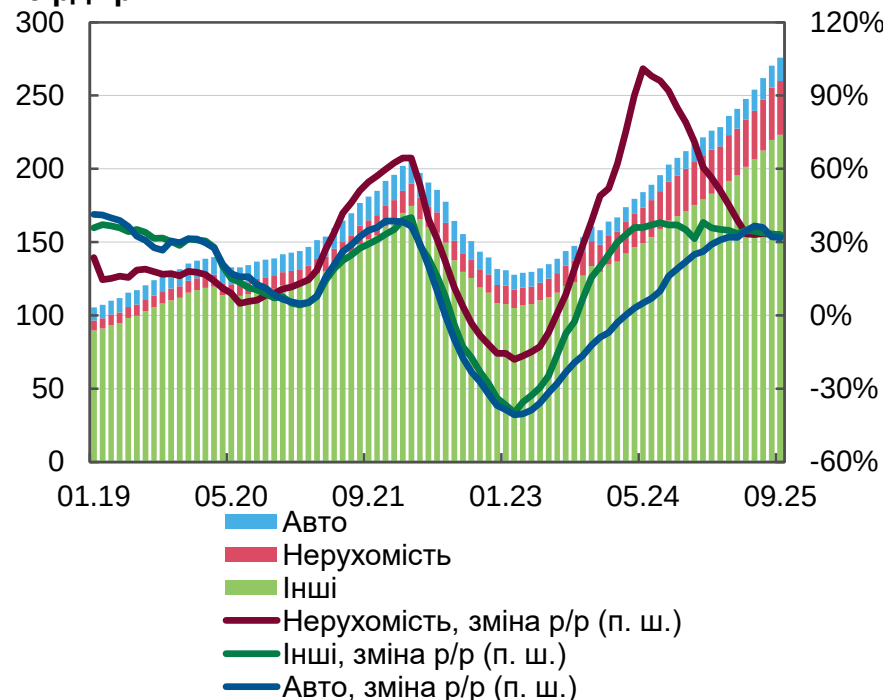

Включно з міжбанківськими кредитами, без позабалансових зобов'язань; усі банки, включно із неплатоспроможними. Фізичні особи, включно із ФОП. * Без урахування кредитів держбанків, що визнані NPL у 2015–2017 роках під час реформи банківського сектору (включно з боргами еквласників Приватбанку).
Джерело: НБУ.

- Скорочення частки NPL у III кварталі прискорилося: -2.0 в. п. до 25.0%, що є мінімальним рівнем за десятиліття. Обсяг NPL скоротився на 16 млрд за квартал до 371 млрд грн.
- Частка NPL у корпоративному сегменті скоротилася на 3 в. п. за квартал і на кінець III кварталу становила 32.5%. У сегменті фізосіб зменшилася до 12.8%.
- Основною причиною зниження рівня NPL стало нарощування банками обсягів нових, якісних кредитів. Для державних та іноземних банків додатковим чинником було списання NPL.
- Частка суб'єктів господарювання, що зазнали дефолту за гривневими кредитами, на кінець III кварталу залишалася нижчою за 3% і ліпшою, ніж до початку повномасштабного вторгнення.

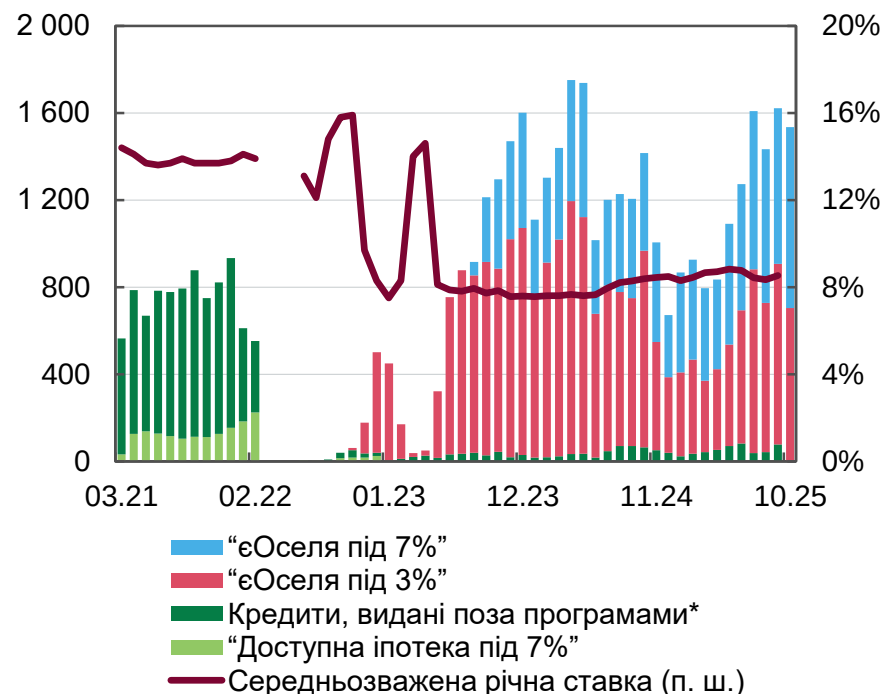
Темп зростання роздрібного портфеля залишається стабільним

Обсяг чистих гривневих кредитів фізичним особам, млрд грн

Джерело: НБУ.

Нове іпотечне кредитування, млн грн

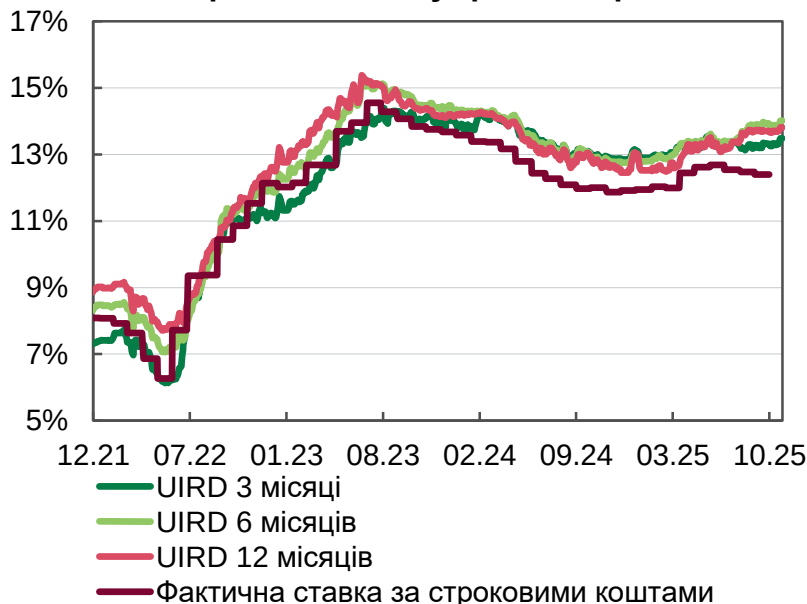
* Дані не доступні за жовтень 2025 року

Джерело: дані банків, ФРП, УФЖК.

- Зростання роздрібного портфеля всіх сегментів триває – на 33% у річному вимірі, банки усіх груп активні у просуванні продуктів.
- Замість пріоритезації запуску нових моделей підтримки, Укрфінжитло у III кварталі активно надавало кредити за старою схемою, зокрема наростило кредити ВПО.
- Трансформація моделі підтримки іпотеки для її масштабування є предметом дискусії між КМУ, Укрфінжитлом та Світовим банком, що має завершитися найближчим часом із запуском схеми компенсації на початку 2026 року.

Ставки банківських залучень не змінилися, кредитів – знизилися

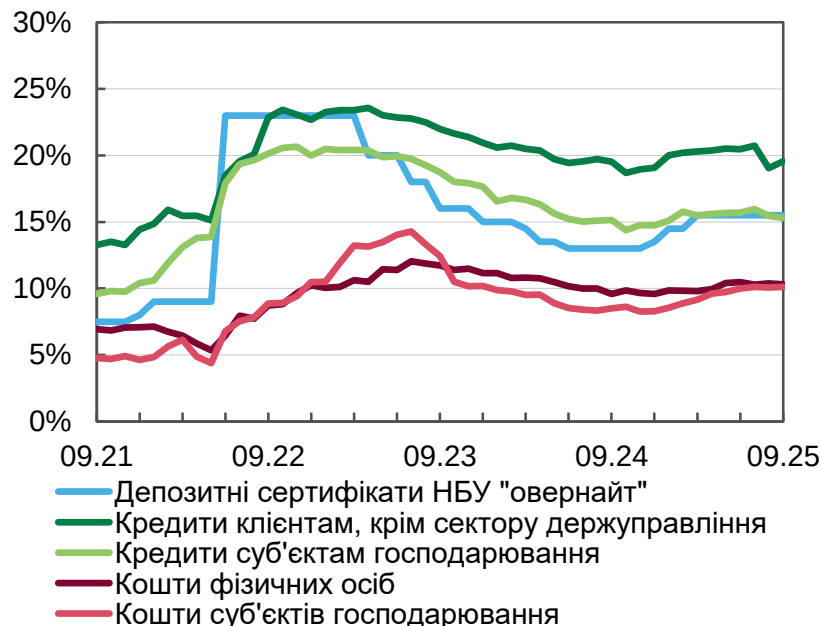
UIRD у гривнях* та фактична ставка за строковими депозитами фізичних осіб у гривні, % річних

* 5-денна ковзна середня.

Джерело: Агентство "Thomson Reuters".

Відсоткові ставки за новими залученнями та кредитами у гривні*, % річних

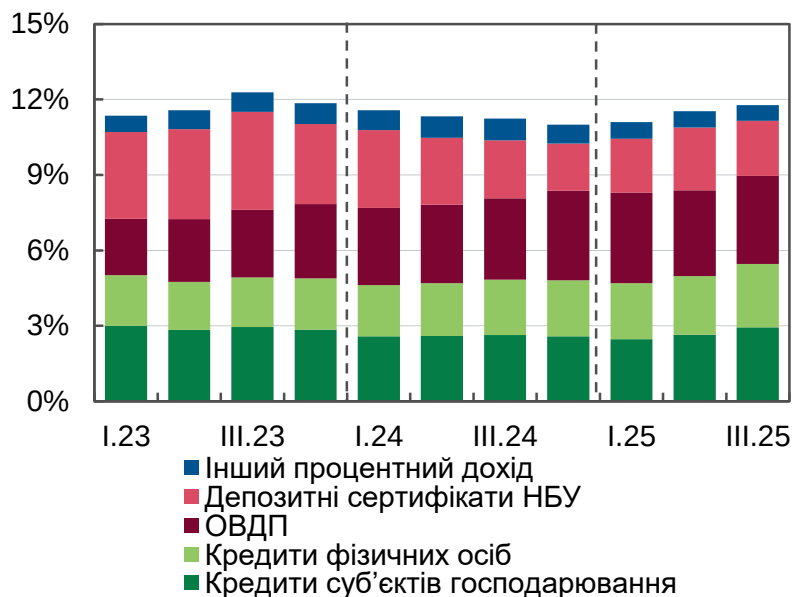
* Без пролонгації або інших змін кредитних умов.

Джерело: НБУ.

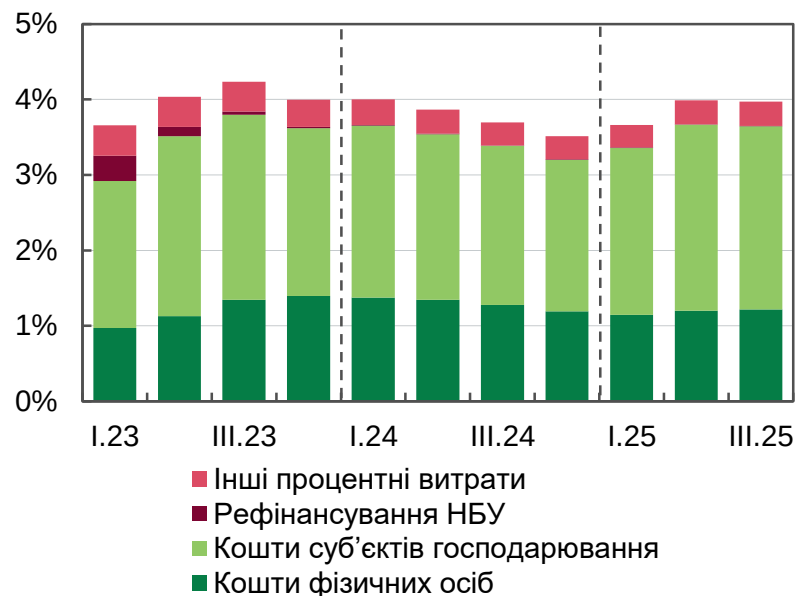
- Вартість банківських залучень за квартал була майже незмінна і визначались строковою структурою та розподілом коштів між банками, ставки банки майже не переглядали.
- Індикатор рівня депозитних ставок UIRD вказував на підвищення ставок значною мірою через зміну складу респондентів. Технічна волатильність UIRD має наслідки для кредитних ставок.
- За укладеними гривневими угодами з фізичними особами ставка знизилась на 0.2 в. п. до 10.3% річних, за угодами з суб'єктами господарювання – зросла на 0.1 в. п. до 10.1% річних.
- Ставки за гривневими кредитами бізнесу досягли пікових 16% річних у липні, проте знизились до 15.3% річних надалі, значною мірою через приріст дешевших кредитів великим компаніям.
- Кредити фізичним особам здешевшали до 27.4% річних.

Чиста процентна маржа залишалася високою

Співвідношення складових процентних доходів та чистих активів

Співвідношення складових процентних витрат та чистих активів

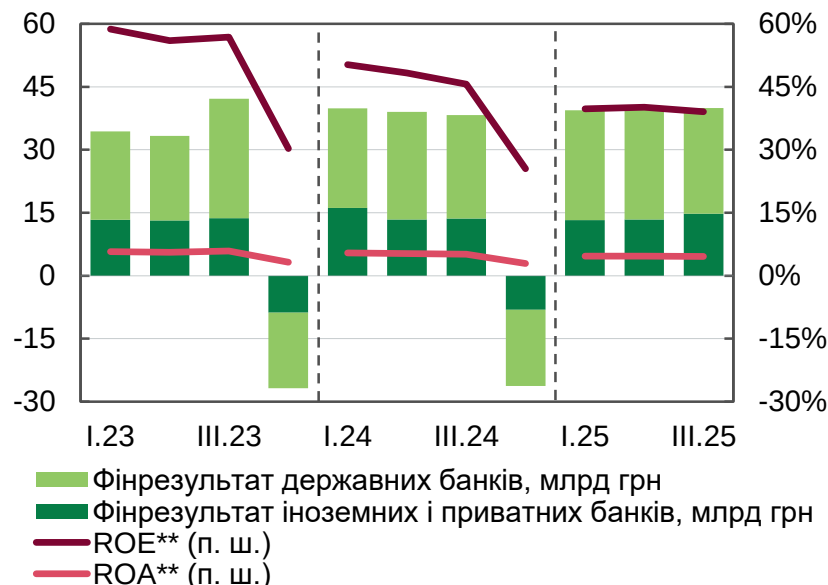

Джерело: НБУ.

- За квартал передусім зросла дохідність кредитного портфелю, як у корпоративному, так і роздрібному сегменті, відображаючи зростання ринкових ставок у попередніх періодах.
- Частка процентних доходів від кредитів у сукупних процентних доходах порівняно з червнем помітно зросла – на 3.3 в. п. до 47.8% у вересні.
- Дещо зросла дохідність ОВДП та частка їхніх доходів у процентних доходах (до 29.2% у вересні).
- Усереднена вартість фондування при цьому майже не змінилась.
- В результаті чиста процентна маржа зросла з 7.5% до 7.8%.

Прибутковість забезпечили висока маржа та низькі резерви

Фінансовий результат за квартал та рентабельність капіталу банків*

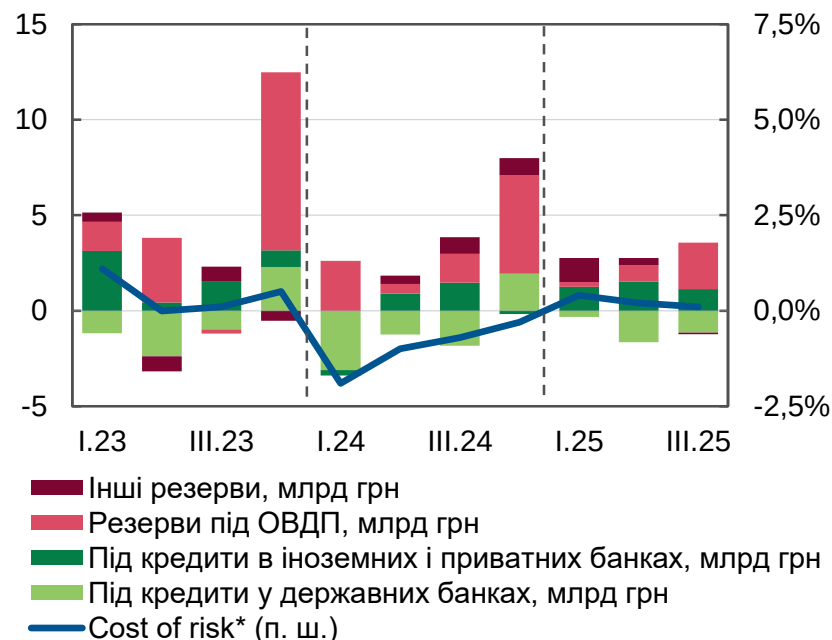

* У грудні 2023–2024 років відображено коригування податку на прибуток за ставкою 50% ретроспективно за рік.

** Накопиченим підсумком з початку року.

Джерело: НБУ.

Квартальні відрахування у резерви та cost of risk

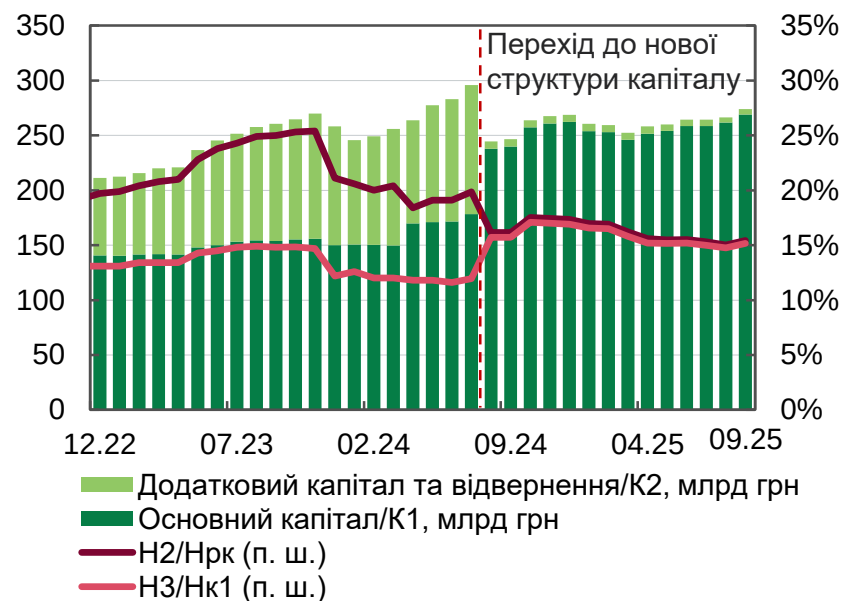
* Приведені до річних значень відрахування в резерви під кредити з початку року до чистого кредитного портфелю.

Джерело: НБУ.

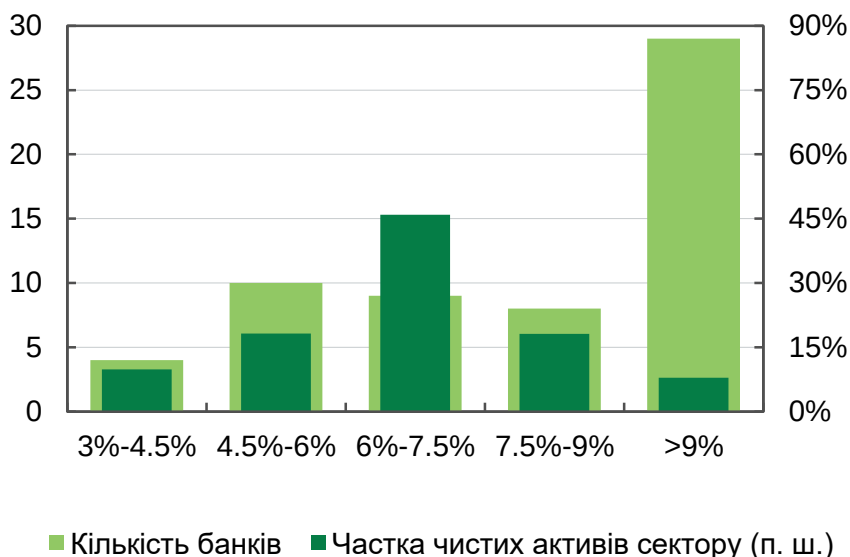
- Прибуток банків за III квартал 2025 року склав 39.9 млрд грн, 63% якого сформували державні банки.
- Операційні витрати порівняно з попереднім кварталом дещо знизились за рахунок витрат на персонал. Операційна ефективність сектору четвертий рік висока: CIR становив 40%.
- Відрахування в резерви залишаються помірними другий рік поспіль, вони значною мірою пояснюються приростом інвестицій в ОВДП, тоді як кредити не вимагають значного резервування – вартість ризику CoR з початку року становила 0.1%.

Сектор залишається достатньо капіталізованим

Регулятивний капітал та нормативи достатності капіталу

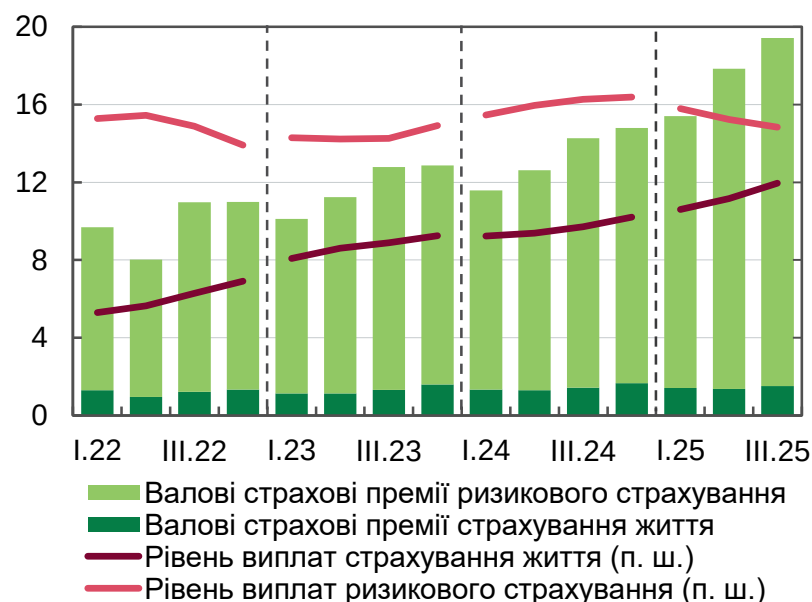
Розподіл коефіцієнту левериджу банків за часткою активів станом на 1 жовтня 2025 року

- Банки капіталізовані із достатністю регулятивного капіталу в півтора рази вище вимоги, коефіцієнт левериджу – вдвічі вищий за мінімум.
- З дев'яти банків, які за результатами оцінки стійкості мають потребу в капіталі, один вже погодив програму капіталізації, а решта подала оновлені програми для погодження НБУ.
- Чергове запровадження підвищеного податку на прибуток у 50% у 2026 році сповільнить зростання потенціалу банків до кредитування, погіршить інвестиційну привабливість сектору.

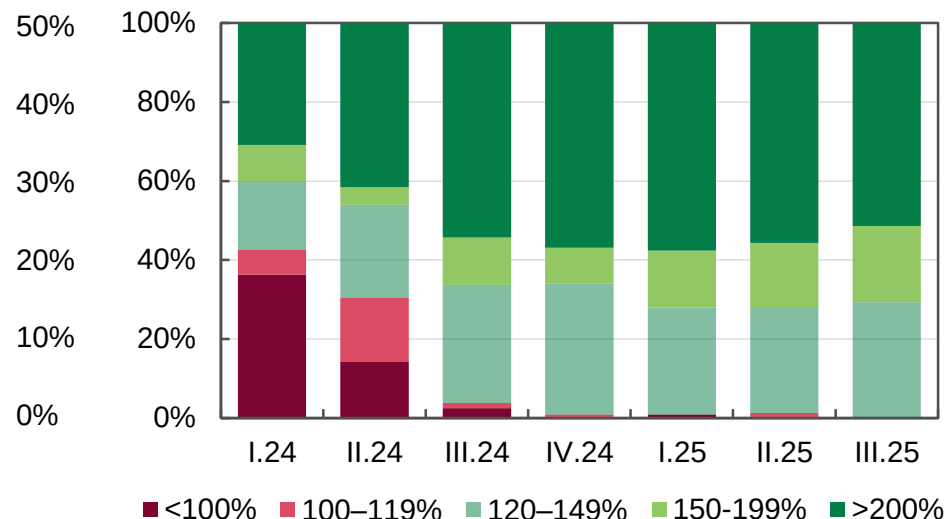
Після очищення страховий ринок став стійкішим і далі зростає

Премії та рівень виплат за видами страхування, млрд грн

Джерело: НБУ.

Розподіл активів страховиків за співвідношенням прийнятного капіталу для виконання SCR та MCR

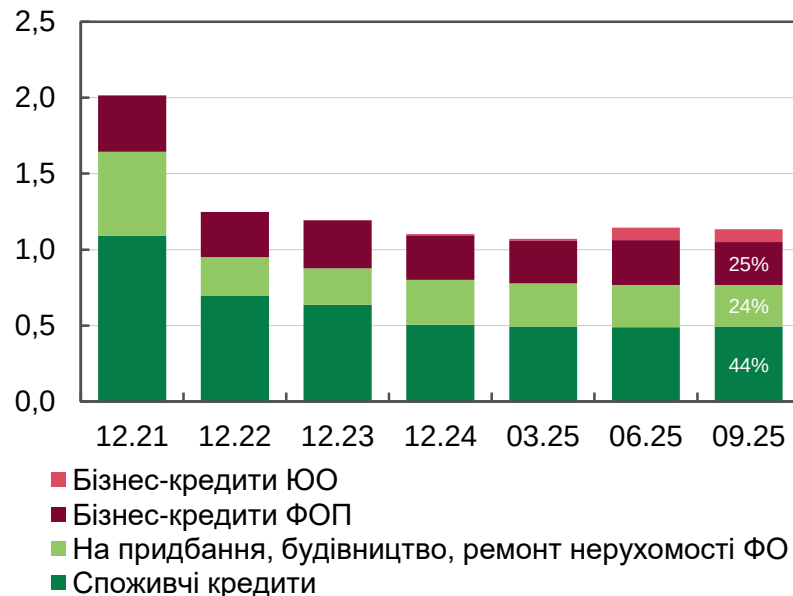

Джерело: НБУ.

- Попри вихід 15 компаній з ринку протягом останнього року, активи ринку продовжують зростати: ризикових страховиків на 31% за рік, а страховиків життя – на 15%.
- Страхові премії у ризиковому сегменті зростають значно швидше (за дев'ять місяців +41% у річному вимірі), ніж зі страхування життя (+6%).
- Продукти транспортного (ОСЦПВ, КАСКО, “зелена картка”) та особистого (життя, здоров'я) страхування продовжують домінувати на ринку.
- Станом на 1 жовтня 2025 року усі страховики дотримувались вимог до капіталу платоспроможності (SCR) та мінімального капіталу (MCR): страховики адаптуються до нових вимог, оскільки рік тому порушників нормативів було шестеро.

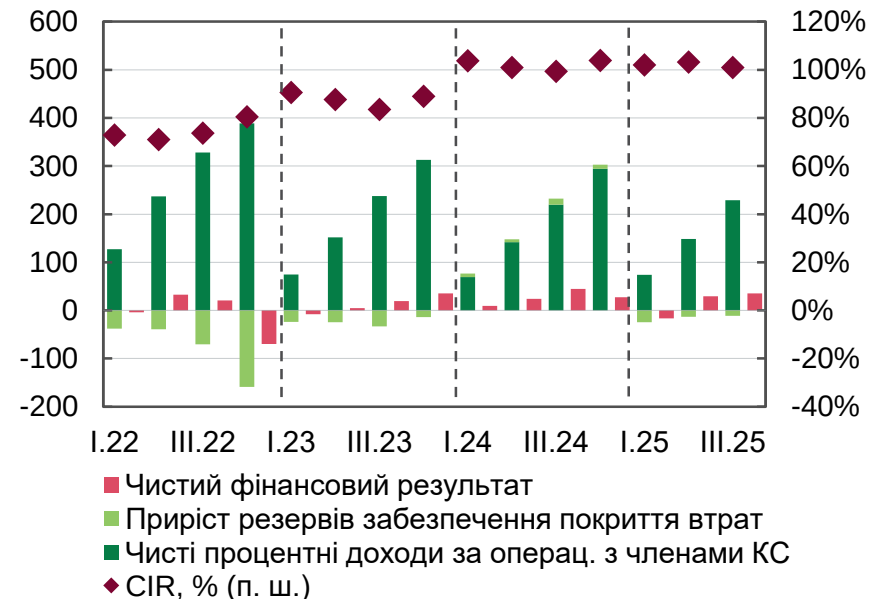
Триває скорочення ринку кредитних спілок

Структура основної суми заборгованості за кредитами членів кредитних спілок, млрд грн

Джерело: НБУ.

Операційна ефективність діяльності кредитних спілок (наростаючим підсумком), млн грн

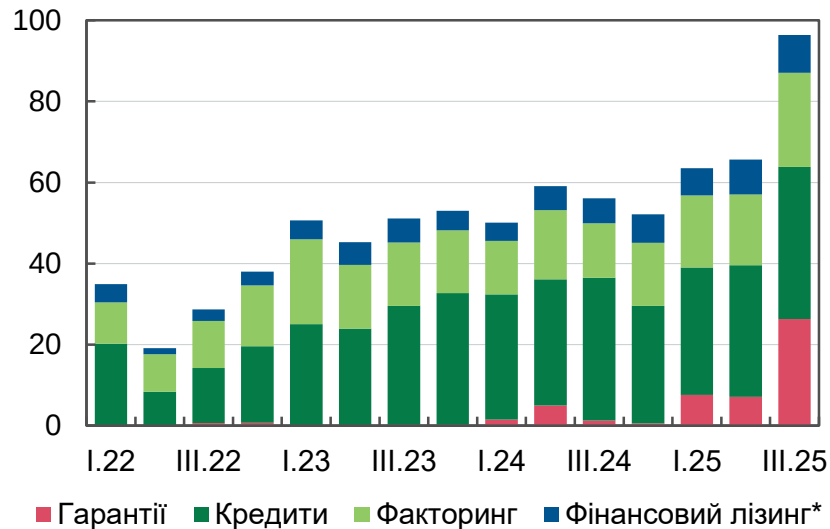

Джерело: НБУ.

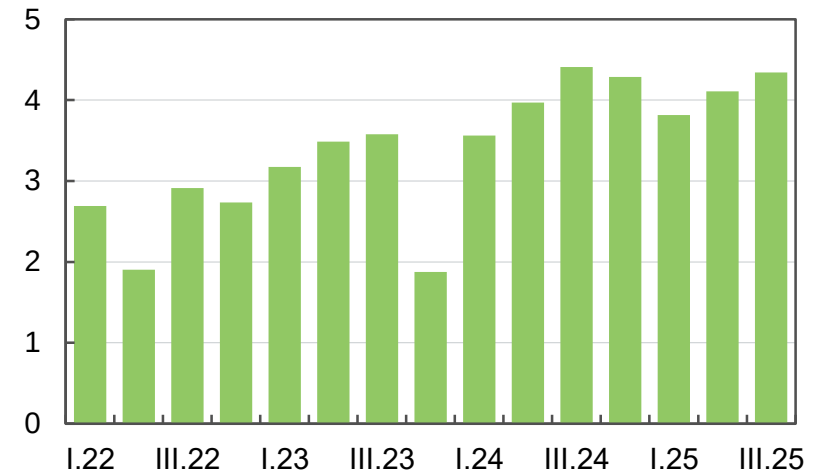
- У III кварталі тривало зменшення кількості кредитних спілок та їхніх активів, передусім через відкликання ліцензій у порушників нормативів. Останнім часом кредитний портфель скорочується переважно за рахунок позик підприємцям.
- Операційна діяльність спілок залишається неефективною через високі адміністративні витрати, ситуативну прибутковість зумовлюють зміна структури портфеля та розформування резервів.
- На 1 жовтня усі активні кредитні спілки дотримувалися нормативу достатності регулятивного капіталу Н1, а депозитні – ще й значення нормативу достатності капіталу 1 рівня Н2. Лише одна кредитна спілка не мала належного запасу ліквідності.

Фінкомпанії нарощують обсяги операцій попри скорочення активів

Обсяг наданих фінансових послуг фінансовими компаніями за видами послуг (за квартал), млрд грн

Обсяг наданих кредитів ломбардами (за квартал)

* З 1 січня 2024 року ЮО-лізингодавці набули статусу фінансових компаній.

Джерело: НБУ.

- Попри скорочення активів фінкомпаній через вихід окремих гравців із ринку, основні операції зростають: фінкомпанії нарощують кредитування, факторинг та гарантії, що досягли максимуму з 2020 року, а ломбарди збільшують обсяги нових кредитів.
- Виконання регуляторних вимог покращується: майже всі фінкомпанії дотримуються вимог до капіталу – кількість порушників скоротилася з 32 на початок року до одного на кінець жовтня.
- Ломбарди після певного падіння початку 2025 року нарощують обсяги операцій.